

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Barbary Pořízkové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **ing. V. H.**, zast. JUDr. Markétou Vaňkovou, advokátkou se sídlem Poštovská 6, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna, odbor územního a stavebního řízení**, se sídlem Dominikánské nám. 196/1, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Strotera s. r. o.**, se sídlem U Vodárny 3148/23, Brno, zast. Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, a **II) Z. H.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2013, č. j. MMB/0001158/2013, sp. zn. OUSR/MMB/0423540/2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2014, č. j. 62 A 16/2013 - 119, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, odboru stavebního, ze dne 29. 10. 2012, č. j. MCBZAB 10460/12/OS/TAMP, sp. zn. STU/02/07943/12/TAMP, ve spojení s rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru územního a stavebního řízení, ze dne 11. 1. 2013, č. j. MMB/0001158/2013, sp. zn. OUSR/MMB/0423540/2012.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 1. 2013, č. j. MMB/0001158/2013, sp. zn. OUSR/MMB/0423540/2012, bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále jen „stěžovatel“) a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno-Žabovřesky, odboru stavebního (dále jen „stavební úřad“) ze dne 29. 10. 2012, č. j. MCBZAB 10460/12/OS/TAMP, sp. zn. STU/02/07943/12/TAMP, kterým bylo osobě zúčastněné na řízení I) vydáno stavební povolení pro stavbu bytového domu v místě stávajícího rodinného domu M. 62 v B., retenci dešťových vod na konkrétních pozemcích a přípojky inženýrských sítí, a vjezd na určitých pozemcích. Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, jež byla výrokem I. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2014, č. j. 62 A 16/2013 - 119, zamítnuta. Výroky II., III., IV. a V. téhož rozsudku bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

[2] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností ze dne 6. 2. 2014, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek; poukázal současně na svůj obdobný návrh podaný v žalobním řízení. Návrh odůvodnil tím, že stavební povolení bezprostředně zasahuje do jeho práv, neboť povolená stavba bude s nemovitostí stěžovatele bezprostředně sousedit a způsobí na ní podstatné změny. Pokud stavebník (osoba zúčastněná na řízení I) začne s realizací povolené stavby, vznikne stěžovateli nenahraditelná újma

– bude zásadním, konkrétním a nevratným způsobem poškozen majetek ve vlastnictví stěžovatele a budou zhoršeny podmínky pro užívání jeho nemovitosti.

[3] Žalovaný považuje návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti za nedůvodný. Ve svém vyjádření však nic dalšího stran zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neuvedl a soustředil se na argumentaci stěžovatele v kasační stížnosti ohledně doručování v územním řízení a existence pravomocného územního rozhodnutí.

[4] Osoba zúčastněná na řízení I) dle svého vyjádření ze dne 28. 2. 2014 má návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti za šikanózní. Uvedla, že v důsledku demolice domu M. 62, kterou provedla, byly zjištěny závažné stavebně-technické závady na sousedních objektech – domu M. 60 ve vlastnictví stěžovatele (pozn. stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že je spoluvlastníkem) a domu M. 64, které v souvislosti s nadcházejícím zimním obdobím mohou vést ke škodám na majetku jejich vlastníků a mohou omezit jejich užívání. Základ štitové zdi domu M. 64 je nyní nekrytý a neizolovaný, vystavený vlivu deště a sněhu, tedy hrozí podmáčení, stoupání vlhkosti a v důsledku toho i narušení statiky domu (štitová stěna má tloušťku toliko 15 cm). Odstranění konstrukcí domu M. 62, které zapíraly nedostatečně založenou štitovou stěnu domu M. 64, může rovněž vést (zvláště při podmáčení) k poklesu a vybočení základu domu M. 64. Štitová stěna domu M. 64 navíc nebyla v místě štitové stěny domu M. 62 vyzděna a po demolici domu M. 62 tak vznikl otvor, kterým do domu M. 64 zatéká. U domu M. 60 pak došlo po demolici k obnažení litinového svodu splaškové kanalizace (vedené ve štitové zdi domu M. 60) a hrozí tak protržení mrazem a znemožnění užívání domu M. 60. Dle osoby zúčastněné na řízení I) tak reálně hrozí jednak škody na domech M. 60 a 64 a jednak rozsáhlá majetková škoda osobě zúčastněné na řízení I), kterou prokazovala již krajskému soudu.

[5] Osoba zúčastněná na řízení II) se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[6] Nejvyšší správní soud po zvážení přednesených argumentů dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Smyslem institutu odkladného účinku je to, aby ve správním soudnictví v řízeních o žalobách či kasačních stížnostech bylo možno výjimečně docílit toho, aby po dobu přezkumu napadené správní či soudní rozhodnutí nebylo vykonatelné či nezakládalo jiné právní následky. V určitých výjimečných situacích, jejichž materiální podmínky definuje § 73 odst. 2 s. ř. s., je totiž nutno „zmrazit“ stav věcí v době „před“ napadeným správním rozhodnutím, protože pokud by mělo být provedeno (vykonáno) a následně by bylo v rámci soudního přezkumu shledáno nezákonným a bylo zrušeno či byla vyslovena jeho nicotnost, bylo by nemožné nebo neúměrně obtížné vrátit stav věcí do podoby „před“ tímto nezákonným či nicotným rozhodnutím. Proto je nutné v těchto výjimečných situacích po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky napadeného správního (resp. soudního) rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo smysl.

[8] Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je třeba, aby se Nejvyšší správní soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky

pokračování

napadeného rozsudku, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Charakter odkladného účinku pak spočívá v jeho mimořádnosti, neboť přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[9] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti konstatoval zásadní a nezvratnou hrozící újmu, avšak tuto nekonkretizoval. Nicméně návrh spojil s kasační stížností a poukázal i na svůj předchozí návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Z kasační stížnosti vyplývá, že újmu spatřuje stěžovatel v tom, že pokud bude místo rodinného domu M. 62 (jenž byl zbourán) postaven stavebním úřadem povolený bytový dům, bude to mít podstatný vliv na zastínění (resp. proslunění) domu M. 60 v jeho spoluvlastnictví; dojde i k porušení vyhlášky o technických požadavcích na stavbu. Z vyžádaného spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě byl obsahově v podstatě shodný s návrhem podaným v kasačním řízení; ze žaloby rovněž vyplývá problematika zastínění domu M. 60 a porušení obecných požadavků na výstavbu dle vyhlášky č. 298/2009 Sb. Oproti tomu osoba zúčastněná na řízení I) poukázala na jí vznikající finanční újmu, kterou ve vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nekonkretizovala, nicméně odkázala na doklady předložené krajskému soudu. Nejvyšší správní soud z vyžádaného soudního spisu zjistil, že žádné důkazy či podklady o výši vznikající majetkové újmy osoba zúčastněná na řízení I) krajskému soudu nepředložila. V jednom ze svých návrhů na přednostní projednání věci, ze dne 13. 6. 2013, však konkretizovala hrozící finanční újmu, a sice smluvní pokutu 100 000 Kč pro případ neumožnění bouracích prací rodinného domu M. 62 od 1. 5. 2013 (práce sjednány dne 31. 1. 2013), smluvní pokutu 0,1% z ceny díla – bytového domu za každý den prodlení v případě nepředání staveniště ke dni 1. 6. 2013 (smlouva ze dne 1. 3. 2013), poplatek bance ve výši 8 166 Kč měsíčně za nečerpání úvěru (čerpat sjednaný úvěr ve výši 19 600 000 Kč je nutno do 25. 9. 2014, v případě nečerpání může dojít k zániku smluvního vztahu a v důsledku toho ztratě možnosti úvěrového financování realizace bytového domu a ohrožení jeho samotného provedení) a škoda ve formě ušlého zisku na nájemném bytovém domu ve výši 5 112 000 Kč za každé tři měsíce. Osoba zúčastněná na řízení I) rovněž namítla možné konkrétní majetkové škody vlastníků domů M. 60 a 64.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že újma spočívající v zastínění domu M. 60, která dle tvrzení hrozí stěžovateli výstavbou povolené stavby – bytového domu, je nepoměrně větší a nevratná oproti hospodářské újmě, kterou tvrdí osoba zúčastněná na řízení I). Pokud by došlo k stavbě bytového domu před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu a poté byla při přezkumu shledána nezákonnost, případné následné odstraňování stavby by si vyžádalo značné náklady (vč. komplikací pro osobu zúčastněnou na řízení I), přičemž pokud by k odstranění stavby nedošlo, stěžovatelem uplatňovaná obrana proti zastínění by ztratila smysl. Naproti tomu je zřejmé, že tvrzení osoby zúčastněné na řízení I) o finanční újmě bylo v kasačním řízení nekonkrétní a Nejvyšší správní soud vlastní aktivitou zjistil pouze údaje z jejího podání z června 2013. Od daného podání uplynulo tři čtvrtě roku a není zřejmé, zda jsou údaje aktuální (zda nedošlo např. k jiným dalším smluvním ujednáním, a to zejména za účelem eliminace namítané újmy). Nadto lze současně konstatovat, že např. výdaj týkající se neumožnění odstranění stavby aktuální není, neboť k odstranění domu M. 62 již došlo, a úvěr je limitován dnem 25. 9. 2014. V podstatě všechny uvedené finanční částky jsou pouze tvrzeny, nikoliv však doloženy (není např. zřejmé, z čeho osoba zúčastněná na řízení I. vycházela při stanovení výše ušlého nájemného). Současně má Nejvyšší správní soud za to, že část argumentace osoby zúčastněné na řízení I) o ohrožení litinového svodu kanalizace u domu M. 60 vlivem

mrazů či o ohrožení domu M. 64 podmáčením vlivem sněhu, je v současné době (již) nepřipadná; tato měla z hlediska ročních období místo v žalobním řízení. Pokud pak jde o argumentaci osoby zúčastněné na řízení I) o ohrožení statiky domu M. 64 v důsledku odstranění domu M. 62 (odstranění konstrukcí a hrozící podmáčení deštěm, hrozba poklesu a vybočení základu domu), je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že rychlá realizace stavby bytového domu nemůže být jedinou metodou, jak statickou stabilitu domu M. 64 zajistit. Již po povolení odstranění stavby (před demolicí a případně i v jejím průběhu a po ní) zajisté bylo třeba učinit všechna potřebná opatření k zabránění narušení statiky domů sousedících s odstraňovaným domem M. 62 (povinnost předcházení takovým škodám vyplývá jak příslušnému správnímu orgánu, tak odstraňovateli stavby).

[11] Z důvodů výše uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2014

Zdeněk Kühn
předseda senátu